

PUNT INFORMATIU 151 - DESEMBRE 2008

València, 558 6è 1a – 08026 Barcelona

Tel. 93 245 61 65 – Fax 93 513 43 17

E-mail: agrupament@agrupament.com – Web: www.esbarts.cat

AMB OPTIMISME! PER QUÈ NO?...

Un dels nostres polítics solia dir allò d'”avui no toca”, referint-se a temes que podia considerar espinosos de tractar o a aspectes que per qualsevol circumstància no eren de la seva preferència. Avui i ací a nosaltres ens cal dir el contrari: *ara toca!* Ara toca parlar de **Nadal** i de tot allò que pertoca a aquesta festivitat tan entranyable i tan arrelada a les nostres tradicions ancestrals; tot allò que li correspon de joia i compromís, perquè parlar de **Nadal** és parlar de joia, d'expressar desitjos sincers, de proferir benaurances, confiant d'asseure'ns tots en una mateixa taula cultural i dansaire, una

taula imaginària però molt afectiva on ens hi puguem trobar i compartir espiritualment uns mateixos anhels tots els esbarts, perquè els esbarts al capdavant som poble, perquè els esbarts som Catalunya, en una trobada molt cordial on hi puguem formular els nostres pensaments i la nostra confiança *que s'acabaran les malastrugances*.

Potser en èpoques de crisi com la que estem vivint i patint actualment es faci més difícil de complir determinats auguris, però creiem que és quan és més necessari exercitar tots els bons desitjos, exorcitzar els mals esperits i confiar i esperar que les coses almenys no empitjoraran i ens en podrem sortir. Que ens en sortirem, no cal dir-ho.

Sempre hem sentit a dir que “quan una porta es tanca, una altra se n'obra”, confiem doncs en aquesta màxima tan positiva i procurem que aquesta porta que s'obrirà indefectiblement sigui prou ampla i generosa per acollir-nos-hi a tots i ens proporcioni un avenir prou optimista i més pletòric, un futur més nadalenc, en definitiva, que ens procuri a tots veure les coses amb més confiança.

Ara toca, doncs, enviar a tots els nostres associats i amics la més cordial i confortadora **Felicitació**. Ja tenim **Nadal** a sobre, amb crisi o amb alegries el temps va passant i les setmanes i els mesos corren sense aturador vers un futur que sabem que no arribarà mai, perquè sempre vivim el present, un present que tostemps el volem millor. I és amb aquesta confiança de poder asseure'ns a la taula del futur, que acabarà essent molt bo per a tothom, que el voldríem perfecte per a tots, especialment per a la família i els amics, per als nostres esbarts i per al nostre país, que us volem reiterar la nostra més cordial, efusiva i confiada **Felicitació de Nadal, amb una abraçada molt cordial i sincera que us porti la calidesa de la nostra fe.**

CORRANDES DE DESEMBRE

Dissabte, 6 de desembre de 2008 a les 12 h

Actuació de l'Esbart Maragall, de Barcelona (totes les seccions) i del Grup Es Majoral de Calonge (Mallorca) amb motiu de la Festa Major de Barcelona-Sant Andreu

Lloc: Carpa de Festa Major - Població: Barcelona -- Sant Andreu

Dissabte, 6 de desembre de 2008 a les 22 h

Espectacle "Antologia-2" a Andorra la Vella a càrrec de l'Esbart Sant Martí, de Barcelona

Lloc: Sala de Congressos - Població: Andorra la Vella

Divendres, 12 de desembre de 2008 a les 20 h

Ballada dins la Fira de Santa Llúcia a càrrec de l'Esbart Català de Dansaires, de Barcelona. Seccions infantil i juvenil amb l'acompanyament del Grupet

Lloc: Plaça Nova - Població: Barcelona -- Ciutat Vella

Dissabte, 13 de desembre de 2008 a les 12.30 h

Actuació de l'Esbart Rocasagna per Santa Llúcia, Festa Major d'hivern de Gelida

Lloc: Plaça de l'església - Població: Gelida (Alt Penedès)

Diumenge, 14 de desembre de 2008 a les 11.30 h

Actuació de l'Esbart Brugués de Gavà dins els actes de la Festa Major d'hivern

Lloc: Parc Torre Lluch - Població: Gavà (Baix Llobregat)

Diumenge, 14 de desembre de 2008 a les 12 h

Ball de Plaça dins dels actes de la XI Mostra d'Entitats amb els Dansaires de l'Hospitalet

Lloc: Rambla Just Oliveras - Població: L'Hospitalet de Llobregat (Barcelonès)

Diumenge, 14 de desembre de 2008 a les 12 h

Elecció del terrassenc de l'any amb la participació del Cos de Dansa de l'Esbart Egarenc, de Terrassa

Lloc: Auditori de la Caixa de Terrassa - Població: Terrassa (Vallès Occidental)

Diumenge, 14 de desembre de 2008 a les 17.30 h

Festival de danses amb l'Esbart Verge Bruna. Secció infantil Nap Buf

Lloc: Centre Cívic Les Basses c/Teide 20 - Població: Barcelona -- Nou Barris

Diumenge, 14 de desembre de 2008 a les 18 h

Memorial Jordi Torras Garcia a càrrec de l'Esbart Folkloric de Sarrià

Lloc: Teatre Centre Parroquial c/ Miquel de Sarrià 9 - Població: Barcelona -- Sarrià

Diumenge, 14 de desembre de 2008 a les 18 h

Espectacle "Ben viva, ben nostra" a càrrec de Ballets de Catalunya amb el grup musical De soca-rel

Lloc: Plaça del Rei - Població: Barcelona -- Ciutat Vella

Diumenge, 14 de desembre de 2008 a les 18 h

Festival folklòric nadalenc amb l'Esbart Dansaire de Cerdanyola del Vallès, amb acompanyament musical del grup musical de l'entitat

Lloc: Teatre de l'Ateneu, c/Indústria 37-39 - Població: Cerdanyola del Vallès (Vallès Occidental)

Diumenge, 14 de desembre de 2008 a les 18 h

Participació de l'Esbart Maragall d'Arenys de Mar a la Marató de TV3

Lloc: Casal Joventut Seràfica - Població: Arenys de Mar (Maresme)

Diumenge, 14 de desembre de 2008 a les 18 h

Recital de danses amb l'Esbart Joventut Nostra i l'Esbart Sant Jordi, de Barcelona
Lloc: Agrupació Congrés c/Alexandre Galí 20 - Població: Barcelona -- Sant Andreu

Diumenge, 14 de desembre de 2008 a les 19 h

Recital de danses amb motiu de la festa patronal de l'Esbart Santa Llúcia, de Reus
Lloc: Sala Santa Llúcia - Població: Reus (Baix Camp)

Divendres, 19 de desembre de 2008 a les 21.30 h

Gala de la Dansa amb la participació de l'Esbart Brugués de Gavà
Lloc: Espai Maragall - Població: Gavà (Baix Llobregat)

Dijous, 25 de desembre de 2008 a les 18 h

Ballada als Pastorets de l'Esbart Maragall, de Barcelona
Lloc: Centre Catòlic de Sant Andreu c/Pons i Gallarza 58 - Població: Barcelona -- Sant Andreu

Divendres, 26 de desembre de 2008 a les 18 h

Ballada als Pastorets de l'Esbart Maragall, de Barcelona
Lloc: Casal Catòlic de Sant Andreu c/Pons i Gallarza 58 - Població: Barcelona -- Sant Andreu

Dissabte, 27 de desembre de 2008 a les 18 h

Ballada als Pastorets de l'Esbart Egarenc, de Terrassa
Lloc: Auditori del Centre Cultural de Caixa de Terrassa - Població: Terrassa (Vallès Occidental)

Dissabte, 27 de desembre de 2008 a les 18 h

Ballada als Pastorets de l'Esbart Maragall, de Barcelona
Lloc: Casal Catòlic de Sant Andreu c/Pons i Gallarza 58 - Població: Barcelona -- Sant Andreu

Diumenge, 28 de desembre de 2008 a les 18 h

Ballada als Pastorets de l'Esbart Egarenc, de Terrassa
Lloc: Auditori del Centre Cultural de Caixa de Terrassa - Població: Terrassa (Vallès Occidental)

Diumenge, 28 de desembre de 2008 a les 18 h

Ballada als Pastorets de l'Esbart Maragall, de Barcelona
Lloc: Casal Catòlic de Sant Andreu c/Pons i Gallarza 58 - Població: Barcelona -- Sant Andreu

CORRANDES PASSADES

Del mes de novembre

A LES MOLTES ACTUACIONS QUE CONFORMAVEN LA PROGRAMACIÓ DEL MES DE NOVEMBRE JA ANUNCIADES, HI CAL AFEGIR LES QUE ENS HAN ESTAT COMUNICADES UNA VEGADA TANCADA LA PRESENT EDICIÓ. RECORDEM ALS ESBARTS QUE ENS FACIN ARRIBAR LES SEVES BALLADES, RECITALS, VIATGES, ACTIVITATS, ETC... AMB TEMPS, SI PODEN. TAMBÉ ENS CAL SABER EL LLOC I LA HORA PER TAL DE QUE LA PLANA WEB HO PUGUI VALIDAR.

Dia 8 de novembre

- El Grup de Danses Ramón d'Olizina de Vila-seca va actuar al Castell de la seva localitat.
- L'Esbart Folklòric Sarrià de Barcelona va actuar al Centre Cotolengo de Barcelona.

Dia 9 de novembre

- El Grup de Danses Ramón d'Olizina de Vila-seca va actuar a l'Auditori Josep Carreras de Vila-seca

Dia 16 de novembre

- L'Esbart l'Estel de Barcelona, conjuntament amb el Grup Renaixença de Barcelona, va fer una ballada de seccions infantils al barri de la Sagrera de Barcelona.
- L'Esbart Dansaires d'Iluro de Mataró va actuar al Parc de Cerdanyola de Mataró
- L'Esbart Maragall de Barcelona va fer un taller d'iniciació a la dansa "Ballem" a Barcelona-Sagrera

Dia 22 de novembre

- A la ballada d'aquest dia ,l'Esbart Català de Dansaires va rebre el trofeu de l'Agrupament de mans del nostre President, Jordi Núñez.. El primer que es lliura per a cent anys de vida. L'enhorabona !

Dia 29 de novembre

- L'Esbart Dansaire del Centre Moral d'Arenys de Munt va organitzar una ballada de seccions infantils al Teatre del C. Moral de la seva vila, amb la col·laboració de l'Esbart Olesà.

Dia 30 de novembre

- L'Esbart Sant Martí de Torrelles, va presentar "Almogàvers" a Sestao (País Basc).
- El Grup de Danses d'Ordino va actuar a La Massana (Andorra) amb les seccions infantils i juvenils.
- L'Esbart Dansaire Sant Adrià va presentar a la seva ciutat el VIII Festival Arrels, on hi van participar també un grup de Xilè i un d'Andalusia.

150 PUNTS INFORMATIUS (2)

La col·laboració, que subscric, del número 150 del Punt Informatiu anterior, amb el títol **150 PUNTS INFORMATIUS**, acredita amb un cert i lògic orgull la satisfacció que ens promou a tots la subsistència d'aquest mitjà comunicatiu, i jo crec que, efectivament, cal felicitar-nos per aquesta fita que a tots ens suposa un motiu de franca complaença. Des d'aquelles temptatives potser més voluntarioses que efectives del seu començament fins ara han passat una colla d'anys i això ha permès que hagi anat millorant a poc a poc en el seu format i en els seus continguts, tot i que continua sent un vehicle de comunicació interior, possiblement sense gaires pretensions, però cada cop més afectiu.

I voldria confirmar que efectivament hi han col·laborat diverses persones en èpoques diferents, a més de les que surten en la citada referència, i m'agrada també aprofitar-ho per a fer un sincer homenatge a la persona que va perseguir la seva creació amb un gran entusiasme, em refereixo a Antoni Serra i Pujol; segur que ara, malgrat les seves limitacions, se'n sentiria molt orgullós. I a l'hora de citar noms, i potser és més per això que per altra cosa que us envio aquesta carta, m'agradaria que hi afegíssiu els noms d'altres persones que en un moment o altre hi van participar, com ara la Mercè Colomer, que li va donar el nom i hi ha anat col·laborant. En Joaquim Vilà i Folch, que hi va participar en el seu principi, fins que es va separar de l'Agrupament, o en Joan Gómez i Soriano i l'Helena Martínez i Vallmitjana. Recordo que l'Helena hi va participar una bona temporada.

Crec que no m'he deixat ningú, encara que jo sovint evito citar noms precisament per això, per no deixar-me'n cap, perquè després d'haver participat en un projecte sap una mica de greu que no et tinguin present a l'hora dels reconeixements.

Valgui aquesta precisió per a posar les coses al seu lloc, tot confiant que la meua intervenció no serà considerada una crítica, ans el contrari, vol ser una constatació i vol recordar amb afecte tots els que l'han fet possible, els d'abans i els d'ara. Els de sempre.

Cordialment,

Ricard Jové i Hortonedà.-

COL·LABORACIONS

**DEL LLIBRE "CINC MIL REFRANYS CATALANS I FRASES FETES POPULARS,
EDITORIAL MILLÀ 1965**

El calendari al mes de desembre

Sant Restitut, més de mullat que d'eixut
Si plou per Santa Bibiana, plou quaranta dies seguits
Nadal en dilluns, festes a munts
Nadal en divendres, crema fins les cendres
Nadal sense lluna, ganader de cent ovelles torna amb una.
Per Nadal, cada ovella al seu corral
Per Nadal, cadascú al seu hostal.
Sant Silvestre és al darrer vespre.
Per Sant Silvestre, la pluja ja està llesta.
Per Sant Silvestre, saltin les bruixes per la finestra
La pluja abans de Nadal, per mitja pedregada val.
Qui el desembre acabarà, any nou veurà.
Per Nadal maduren les nespres.
Qui no celebra el Nadal, poc val
Qui per Nadal res no estrena, res no val
Per Sant Tomàs, fred al nas
Per Sant Tomàs, sembla al davant i al darrere.
De Nadal a Sant Julià, Tretze dies hi ha.
De Nadal a Sant Joan, va mig any.
De Nadal a Carnestoltes, set setmanes desimboltes...

25 ANYS DE LA RECERCA DE DIVERSES DANSES D'ANDORRA

Aquest any 2008, fa 25 anys que es van recercar i escenificar algunes danses tradicionals d'Andorra.

Tot va iniciar-se l'any 1981 quan la iniciativa del Comú d'Andorra la Vella, representat pel Sr. Joan Samarra, cònsol Major, i la consellera de Cultura, Sra. Mercè Bonell, va fer-se una realitat amb la creació d'un esbart dansaire: l'Esbart Dansaire del Comú d'Andorra la Vella sota la direcció artística d'en Rafael Miranda, exdansaire de l'esbart Dansaire de Rubí i deixeble del seu director n'Albert Sans.

El propòsit més immediat era la recerca de les danses tradicionals d'Andorra. Amb el suport i la col·laboració de persones emblemàtiques del país com ara en Bonaventura Armengol “ Mestre Orelleta”, el Mestre Joan Roure, en Pere Canturri, n' Àngel Pla, en Sergi Mas, entre d'altres, en Rafael Miranda va anar recopilant tot un conjunt de dades que amb el suport de diverses documentacions històriques sobre els usos i costums com ara d'en Joan Amades i altres manuscrits, van donar forma a les coreografies i escenografies de les danses recercades que s'havien perdut en la nit dels temps.

Primerament es va posar en escena la dansa “El Porrer” de Sant Julià de Lòria, l'agost del 1982, amb motiu de la inauguració de la nova Casa Comuna d'Andorra la Vella.

Seguidament, el febrer del 1983 i amb motiu de la restauració dels Carnavals d'Andorra que aquell any es va organitzar de forma conjunta per totes les parròquies d'Andorra, el Mestre Joan Roure i Jané, en base a diverses composicions musicals d'Andorra, va complir amb l'encàrrec d'en Rafael Miranda de produir una música per fer la coreografia de la dansa “El Carnestoltes d'Andorra” que recull una festa de carnaval al Principat d'Andorra.

El juliol del 1983, es va recuperar una altra dansa “La Farandola d'Andorra” que va estrenar-se a Bergamo (Itàlia) i a la 1a Mostra Folklòrica Internacional del Principat d'Andorra.

El novembre del 1983, amb motiu de la representació de l'obra “Les goges del Canigó” que l'escriptor Esteve Albert Corp posava en escena, en Rafael Miranda va fer la coreografia “Els Fallaires d'Andorra” en base a la música i la lletra de la cançó, que n'Esteve Albert havia recopilat, i que descriu la baixada dels fallaires a les poblacions per a les revetlles de Sant Joan. Atès que la festivitat de Sant Joan és una tradició molt arrelada al nostre país, aquesta dansa encara avui es representa en aquesta revetlla.

El febrer del 1995, amb motiu dels Jocs d'Hivern dels Petits Estats d'Europa que van celebrar-se a Andorra, a l'espectacle de cloenda els 5 esbarts d'Andorra, conjuntament, van representar el Carnestoltes d'Andorra, com a única actuació que no ha tornat a reproduir-se.

El juliol del 2002, l'Esbart Sant Romà d'Encamp va representar “El Carnestoltes d'Andorra” amb motiu del Centenari dels Esbarts Dansaires (1901-2001) organitzat a Barcelona per l'Agrupament d'Esbarts Dansaires.

L'1 de març del 2008, amb motiu del 25è aniversari de la creació de la dansa “La Farandola d'Andorra”, el Grup Dansaire d'Ordino la va representar conjuntament amb el Grup Folklòric Sandrine Maurence (Perpinyà) en una actuació a la parròquia de La Massana.

El 24 de juliol del 2008, el Grup Dansaire d'Ordino i l'Esbart Dansaire d'Andorra la Vella van compartir escenari en la representació conjunta del Carnestoltes d'Andorra, amb motiu del Dia d'Andorra a l'Expo Saragossa.

D'ençà els inicis han transcorregut 25 anys, i sortosament aquestes danses es mantenen vives gràcies al treball de diversos esbarts, tant d'Andorra com de la Catalunya Central i de la Catalunya Nord, que les han incorporat al seu repertori de danses i les executen en llurs actuacions.

Rafael Miranda.-

Lluís Moreno Pallí

Compromís, activisme, cultura, país

L'any passat es va escaure el centenari del naixement de Lluís Moreno Pallí, una de les personalitats més completes de la tradició dansada i musical catalana, en qui es van condensar alguns dels valors artístics i d'implicació nacional més genuïnament modernistes.

per JOSEP PASQUAL

Músic vocacional, mestre d'ensenyança, compositor, activista cultural, creador de projectes envers la sardana i la dansa tradicional... Als inicis, tot plegat endegat i executat en temps políticament durs (tot i que socialment dolços gràcies a la implicació ciutadana en què les manifestacions populars tenien una presència molt més significativa) que, tot i que no el van ni molt menys arronsar, li van provocar el que s'anomena "depuració política". El franquisme el va apartar de l'ensenyament, però aquell obscur fet va provocar que Lluís Moreno, a més de transfigurar la música d'activitat de lleure en *modus vivendi*, desenvolupés amb un seguit de persones d'arreu tota mena de projectes artístics que, de passada, van servir per vertebrar la presa de consciència de país. Sempre, evidentment, des de la cultura, que en les seves mans es va convertir en una eina d'integració. Eren anys en què es va instigar l'Esbart Verdaguer, cos de dansa i vehicle de construcció nacional a través del qual va destil·lar una Obra de Ballet Popular que Lluís Moreno va arribar a presidir després d'haver-hi desenvolupat l'articulació de la Institució Musical Juli Garreta. Sempre i en tot cas, sense oblidar la seva veritable vocació, l'ensenyament entès com a font de conscienciació, que va poder desenvolupar primer des de l'escola Sibiuda del Clot i després des del Liceu Francès, cosa que li va comportar la concessió de la Legió d'Honor de França en la seva faceta acadèmica, probablement l'únic reconeixement públic que un veritable activista social i cultural podia obtenir a la Catalunya d'aquell moment.

Música, font de vida. En les branques de l'arbre genealògic de Lluís Moreno, ja hi circulava la música i l'ensenyament. L'inicial guiatge del seu pare el van menar a la Normal de Girona per cursar la carrera de mestre, i va ser justament a Girona on va començar a interessar-se per la música. Hi va iniciar els estudis de piano i violí, i hi va fundar el Quartet Albéniz amb el seu germà Josep i amb al-

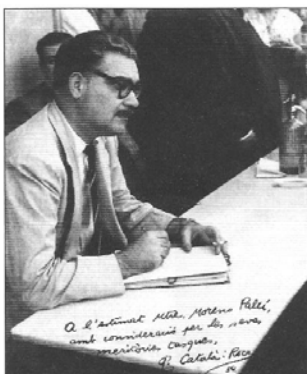
L'ORQUESTINA MODERNA DE SALT. ELS GERMANS JOSEP I LLUÍS MORENO PALLÍ (PRIMER I TERCER ASSEGUTS, RESPECTIVAMENT, D'ESQUERRA A DRETA)

guns dels seus mestres. La música era fins aquell moment un lleure de lliure expressió que es va convertir en mitjà de subsistència després de la guerra. Des d'una Orquestra Simfònica de Girona dirigida per Ricard Lamote de Grignon, es va especialitzar en el món folklòric per convertir-se en director musical d'una nova i ambiciosa proposta cultural, l'Esbart Verdaguer de Manuel Cubeles. Aleshores ja comptava amb un catàleg compositiu prou extens en formes i conjunts instrumentals, però a partir d'aquell moment la seva producció per a cobla es va multiplicar centrada sobretot en la instrumentació dels ballets tradicionals (també en féu versions per a orquestra de corda i orquestra simfònica), dels quals el seu catàleg anota gairebé un centenar. La forma sardana esquitxa discretament un catàleg en què destaca una suite per a cobla (*Cocolico*, inspirada en

la Calonge romana) que els temps no han volgut tenir presents fins a l'actualitat.

A redós del geni i amic. La seva activitat social i cultural el va menar en moltíssimes direccions, i l'aparició de l'Obra de Ballet Popular li va comportar una dedicació gairebé específica. La direcció musical de l'Esbart Verdaguer la va assumir al costat d'un contemporani seu, Joaquim Serra, nascut justament el mateix any i responsable musical de les creacions del revolucionari cos de dansa. La personalitat artística de Serra ha ocasionat que el centenari del naixement de Lluís Moreno hagi quedat gairebé ocult, llevat d'algunes notes escadusseres de reconeixement produïdes algunes en el seu entorn geogràfic natural de Calonge i Palamós. Casuística injusta, atès que tots dos van desenvolupar plegats algunes de les pàgines més remarcables d'aquells anys de resistència amagada i creació catalana i catalanista a la intimitat. De la feina conjunta feta a les files de l'Esbart Verdaguer, Lluís Moreno va crear des de l'Obra de Ballet Popular l'anomenada Institució Musical Juli Garreta, emblema de l'academicisme per a cobla des del qual s'organitzaven cursos d'instrumentació per a cobla i del qual va sorgir el famós *Tractat d'instrumentació per a cobla*, bíblia del sector encara no millorada. El paral·lisme creatiu mereixia un reconeixement més decidit que a hores d'ara sembla recollir l'Agrupament d'Esbarts Dansaires, únic ens que a hores d'ara prioritza l'homenatge a una de les personalitats més obstinades i abnegades que ha treballat per al desenvolupament artístic de la creació tradicional.

LLUÍS MORENO EN UNA FOTO DEDICADA DEL FOTOGRAF FRANCESC CATALÀ ROCA

RMC
281

UNA LLIÇÓ MAGISTRAL DE JOAN SOLER AMIGÓ

Matí del dissabte 25 d'octubre, a la seu de l'Agrupament d'Esbarts Dansaires. Els que hi varem ser presents gaudirem de les paraules magistrals (de mestre), del pedagog i escriptor especialitzat en cultura popular i tradicional Joan Soler Amigó, premiat per la Generalitat de Catalunya amb el Premi Nacional de Cultura Popular per la seva trajectòria, pels seus treballs i molt especialment per la direcció i responsabilitat en la confecció de *Tradicionari. Enciclopèdia de la cultura popular de Catalunya*, en 10 volums, editada per Enciclopèdia Catalana i la Generalitat de Catalunya entre 2005 i 2008. Un magisteri, per tant, de solvència àmpliament contrastada, sol·licitat per sacsejar una mica els esperits i provocar sanes reflexions.

La dissertació es va descabellar a partir d'un títol suggerent: *La dansa dins dels costums i tradicions de Catalunya: ahir i avui*, obviant el present per fugisser i polaritzant el discurs entre el "d'on venim" i "on ens caldria anar". El primer pol, el de la tradició, va quedar ben aviat desmitificat en entrar l'autor en el concepte de sacralització de la tradició, a la desconstrucció del passat a partir d'elements essencials del que solem anomenar "l'abans" els quals, a la llum de l'anàlisi rigorosa es mostren com a inventats, esdevinguts "tradicionals" per la pàtina del temps, però originats en el context propici dels corrents favorables del romanticisme, la formació de les nacions, la recerca de l'esperit del poble, el "volksgeist", fins arribar a identificar cultura popular i cultura nacional. La cultura popular és una construcció que parteix d'una realitat dignificada pels folkloristes com a saviesa del poble, amb un èmfasi més acceptat en l'aspecte popular que no en el cultural entès en el sentit clàssic, amb la missió de transmetre-la i traspasar-la tal com s'ha rebut a les generacions següents, amb un sentit de l'essencialisme culturalment aïllant per tal de no perdre identitat. A l'altra banda, l'assimilacionisme, l'adaptació a les formes de vida del present de manera inconscient i constantment canviant provocada pel curs de la història. Segons Ferrater Mora, "la cultura és sempre una frase inacabada que cada generació va enriquint". S'inventen el futur i el passat a la vegada, i s'adapta el futur al passat. La tradició queda descontextualitzada i essencialitzada quan es vol fixar. En un moment de forta empenta a Catalunya amb la Renaixença sumada a la industrialització, amb la onada de nacionalisme a Europa i la resistència d'una Espanya caciquil i travadora, el dinamisme de la burgesia decanta figures bàsiques com Rubió i Ors, Domènech i Muntaner, Milà i Fontanals, Serra i Pagès i també Aureli Capmany i Rafael Tudó, que van recuperar una mitologia pròpia oblidada, marcada pels clàssics i els rondallistes foranis com els germans Grimm o Perrault. Van començar a inventar per salvar el passat, com ho feren Anselm Clavé o Lluís Millet en el camp de la cançó. En el camp de la dansa, l'esperit de la Renaixença i el de l'Església van fer front comú per oposar-se a les danses de moda procedents d'Europa, rigodons, masurques, polques, balls de parella, als quals s'havia de buscar un antídoto exempt de promiscuïtat: la sardana, convertida en dansa nacional.

Actualment, el model de fa una centúria ha deixat de ser vàlid davant de la forta pressió de la influència estrangera tant real com virtual. El període de la dictadura franquista pels seus efectes repressius, va fer resistir molts elements que d'altra manera haurien estat substituïts de manera natural. Passats els anys interessaria dissenyar models adequats al futur, amb nous camins inserits en el món global, amb identitats que es van inventant i creant, no tancades sinó obertes: un poble amb moltes cultures amb un constant diàleg, conjugant mobilitat, diversitat, multiculturalitat, suprimint conceptes tancats, amb una identitat en procés oposada a una de fixa susceptible de generar actituds perilloses. Cap on anar ? L'eix giraria entorn de la identitat, però hauria de ser més aviat en identificació, formulant un discurs nou a partir de la tradició com una forma d'apropiació del passat, menys preocupats per la memòria que no per la continuïtat, considerant més la interculturalitat, és a dir, la relació entre generacions, i parlar més de llavors que no d'arrels. L'espectacularització de la dansa és una via d'exploració, com el replantejament de l'acompanyament musical, la inclusió de la dansa en manifestacions, amb la creació de nous escenaris, la cerca de possibles aportacions de la dansa contemporània o la interdansalitat, la integració coreogràfica d'altres cultures.

Fins aquí un breu resum de la brillant exposició de Joan Soler Amigó, que va anar seguida d'un interessant col·loqui, que mostrà els diversos punts de vista que la xerrada va fer aflorar. En definitiva, el que es pretenia: provocar la reflexió. (M.C.B.)

NOTÍCIES DIVERSES

Flabiol i tamborí, gralla, dolçaina, sac de gemecs.....

Informació general i matrícules:

www.amtp.cat – T. 932 151 069

Organitzen: Generalitat de Catalunya i Joventuts Musical

EL PRESIDENT DEL PARLAMENT LLIURA ELS TÍTOLS DE PARTICIPACIÓ A LA FESTA MAJOR DE LA CULTURA TRADICIONAL A CATALUNYA.

El divendres dia 17 d'octubre es va fer el lliurament de diplomes en el Palau del Parlament. A les 7 de la tarda i a la sala auditori de l'esmentat Palau, el Molt Honorable President del Parlament Senyor Ernest Benach i Pascual acompanyat del president de la Confederació d'Agrupacions de Cultura Tradicional Catalana, Senyor Joan Hugué i Rovirosa i del vicepresident de l'entitat Senyor Salvi Alba i Romagosa varen lliurar els pertinents títols d'honor a les entitats i a les escoles que varen participar en els actes de la Festa Major de la Cultura Tradicional a Catalunya els dies 21, 22 i 23 de juny passat. La sala estava plena.

Igualment es va lliurar un títol de reconeixement a totes les Federacions que hi varen col·laborar.

Tal com era previst, amb aquesta entrega es va segellar la cloenda del que va ser la 1ª gran festa de la cultura tradicional del nostre País i en la que s'hi mostraren les diverses expressions de cultura festiva de casa nostra.

Una data històrica per aquesta cultura.

Confederació d'agrupacions de cultura tradicional catalana
www.cct.cat

CONCURSOS I PREMIS

27È FESTIVAL INTERNACIONAL DE MÚSICA DE CANTONIGRÒS A L'OSONA

Del 16 al 19 de juliol de 2009

El Festival rep cors amateurs i grups de dansa de tot el món, que conviuen durant quatre dies i prenen part en les competicions i concerts que es celebren cada dia.

Si esteu interessats en participar-hi teniu fins el 31 de gener de 2009 per inscriure-us.

Web: www.fimc.es

E-Mail: fimc@fimc.es

Secretaria del Festival: 93 232 64 44

V CONCURS BIENNAL DE FOTOGRAFIA. CULTURA POPULAR I TRADICIONAL CATALANA

Termini: 19 de desembre de 2008.

Informació i lliurament dels treballs: Federació Catalana de Fotografia. Centre Cívic i Esportiu La Collada - Els Sis Camins. C/ de la Turbina, 19, 08800 Vilanova i la Geltrú.

El concurs va dirigit al conjunt d'imatges relacionades amb el món de la cultura popular i tradicional catalana, com la dansa popular, sardanes, bestiar, foc, gegants, castellers, teatre, cant coral, pessebres, havaneres, cistellers, etc. Els participants poden presentar fins a cinc obres en blanc i negre o color i en qualsevol tècnica. El concurs atorgarà un premi d'honor de 600 € i medalla de la Federació Catalana de Fotografia, a més de 10 premis de 60 € i medalla.

CONVOCATÒRIA D'AJUTS PER A PROJECTES D'ENTITATS SENSE ÀNIM DE LUCRE

La Caixa Catalunya (Obra social) publica una convocatòria d'ajuts per a projectes d'entitats sense ànim de lucre en els àmbits de la cultura i d'altres. L'aportació de l'Obra Social de Caixa Catalunya serà d'un màxim de 20.000 euros per activitats i s'hauran d'executar dins de l'any 2009 i en el territori de Catalunya. Per obtenció dels formularis i per a més informació cal que us adreueu al Centre d'Informació de l'Obra Social, Provança 265 baixos, La Pedrera, 08008 Barcelona

Telèfon: 902 400 073 i **Web:** obrasocial.caixacatalunya.es

AVISOS I FALQUES

Els esbarts que encara no tingueu el material que es a la vostra disposició al nostre estatge social, podeu recollir-lo. Deixeu dia i hora que vindreu i us atendrem amb molt de gust.

Podeu trucar-nos i si no hi som, deixat un missatge al contestador 932456165, que després de sonar 6 cops guarda el missatge. També hi ha el correu: agrupament@agrupament.com i el fax 93 513 43 17

Hi ha la darrera edició del llibre didàctic “Ballets a flor de cançó” de la col·lecció Ormeig i les darreres edicions de “Trencadansa” Joan Comas, Joan Rigall i Lluís Trullàs del nostre company historiador Pompili Massa.

També hi ha el CD de danses del centenari de Joaquim Serra i molt d’altre material que ben segur us pot fer un bon servei.

EL SURO DEL PUNT

El **grup de Danses d'Ordino**, al Principat d'Andorra, cerca un esbart (infantils i juvenils) que vulgui fer un intercanvi amb ells. Primer vindria a Catalunya el grup d'Andorra. Caldria que la primera trobada fos abans d'acabar aquest any 2008.

Els interessats podeu trucar a la Marta número **00376 361062** del seu mòbil.

L'Esbart Dansaire de La Múnia, a l'Alt Penedès, necessita director/a pel seu cos de dansa. Si hi ha algú interessat, truqueu si us plau al **93 891 80 84** i intentarem aclarir-nos-hi.

L'Esbart Vila d'Esplugues, d'Esplugues de Llobregat, al Baix Llobregat, agrairia compactar amb algú que pogués portar el seu cos de dansa. Els assajos són els dimarts i dijous de 20 a 22 hores. Aquelles persones que hi puguin estar interessades, poden trucar al **667 719 171** o bé a l'E-Mail: esbartesplugues@hotmail.com.

La **Colla Puig d'En Valls** d'Eivissa busca a un grup a fi de realitzar un intercanvi. Concretament el grup català hauria de venir a Eivissa per les Festes Patronals, que es celebren el tercer cap de setmana del mes de maig, per a ballar el dissabte a la tarda i el diumenge.

Si esteu interessats contacteu la Yolanda Costa al telèfon: **671 619 728**

Si algun esbart vol passar un dia de lleure i al mateix temps fer una ballada (lúdica i/o social) a Sant Llorenç de Morunys, al Solsonès, que s'adreci al Gilbert. Telèfon: **93 421 78 98**

ELS LECTORS ENS ESCRIUEN

CURS DE DANSA CATALANA A FRIBOURG-SUÏSSA

Ens fem ressò de que del dia 8 a l'11 de novembre Na Eulàlia Hortal, mestre de dansa catalana de l'Esbart de Palafrugell, al Baix Empordà, ha estat convidada a impartir un seminari de danses catalanes i de sardana antiga a Fribourg (Suïssa) .

La seva filla li va fer les traduccions a l'alemany al mateix temps que el curs es va desenvolupar. És la cinquena vegada –en diferents anys- que és convidada i el curs és adreçat a gent de tot Europa que dirigeixen grups folklòrics o centres docents. Els hi cedeix també material audiovisual i llibres de les nostres danses històriques com també dels diferents treballs que ella ha escrit.

Hola amics i amigues,

Estem començant a treballar pel proper aplec d'esbarts a Sant Adrià, recordeu que està obert a totes les categories (escola de dansa, infantil, juvenil, cos de dansa i veterans). aquest any celebrarem la 12a edició i esperem comptar amb molts de vosaltres.

les característiques de l'aplec són:

1. Música amb el Grupet (grup de música tradicional)
2. Actuació a la plaça de la Vila de Sant Adrià (si el temps ho permet)
3. Esmorzar popular
4. Inici de l'aplec a les 11'30 aprox. amb la Dansa de Sant Adrià (ens agradaria que la ballessin els esbarts, però no és obligatori)
5. Finalització de l'aplec a les 14 hores
6. Píscolabis pels participants

Hem pensat fer l'aplec el diumenge, **24 de maig de 2009**, és per això que us ho comuniquem per a que reserveu la data a les vostres agendes i us doneu per convidats a la gran festa de Dansa Tradicional que organitzem a la nostra ciutat.

E-Mail de contacte: esbartdansaire_santadria@hotmail.com

Xavier Blanes, President de l'Esbart Dansaire Sant Adrià.-

L'Esbart Sant Martí de Barcelona ens informa de l'estrena de l'Espectacle ReVOLTA els propers dies 9 ,10 i 11 de gener de 2009 a l'Auditori de Barcelona., Sala Oriol Martorell. Sembla que es tracta d'un espectacle de tradició i de creació ben interessant i recomanable. Ens donen el nou web d'aquest espectacle www.revolta.cat. Les estrades ja són a la venda a Telentrada.

El Grup de Danses d'Ordino (Andorra) ens comunica el seu nou correu electrònic que no figurava al directori: omanis69@hotmail.com

ÚLTIMA HORA

TÈCNIQUES DE GESTIÓ D'ENTITATS SENSE ÀNIM DE LUCRE

El Col·legi d'Enginyers Tècnics Industrials de Barcelona organitza una activitat sobre les tècniques de gestió d'entitats sense ànim de lucre, un tipus d'organitzacions molt esteses en el nostre territori. La ràpida evolució de la societat en els darrers anys planteja nous reptes i noves oportunitats per les entitats de voluntariat. Nous conceptes en l'esbarjo, les activitats de lleure, les comunicacions i l'associacionisme han de permetre un millor funcionament que es tradueixi en uns millors resultats. L'estudi de la organització de diferents tipus d'activitats ha pres força en els últims anys i és considerada actualment com la principal font de valor afegit per a aquestes organitzacions que defineixen molt bé la tradició associacionista del nostre país. Diferents tècniques i criteris permeten l'optimització de processos i la consecució de l'excel·lència, treballant problemàtiques pròpies com son la organització interna, la gestió de projectes, el lideratge... . Es treballarà el cas concret de les entitat de cultura popular catalana (entitats sardanistes, esbarts, cobles...). L'acte s'efectuarà el proper 2 de desembre de 2008, a les 18.30 h. a l'Ateneu Industrial del CETIB. Passeig de Gràcia, 50, 5è (Barcelona).

Més informació: <http://www.cetib.cat/cat/public/agenda/activitats/ateneu0601-10.html>

Consell de Cent, 365 - 08009 Barcelona
Tel: 934 96 14 20 - Fax: 932 15 20 81
cetib@cetib.cat - www.cetib.cat

Tomàs Espanyó, enginyer en organització industrial

MITJANS DE COMUNICACIÓ

ELS RESULTATS DELS TALLERS DE VIDEOMINUT DE DANSA TRADICIONAL S'HAN POGUT VEURE A LA FIRA MEDITERRÀNIA.

A la Carpa d'Exposicions de la Fira Mediterrània d'Espectacle d'Arrel Tradicional, de Manresa s'han pogut veure els resultats dels treballs de participants, entre altres, als tallers de videominut de dansa tradicional que va impartir Núria Font, organitzats per l'Agrupament d'Esbarts, amb el patrocini de la Fira i la col·laboració de l'Esbart Dansaire de Granollers en dues sessions, en els mesos de juliol i d'octubre.

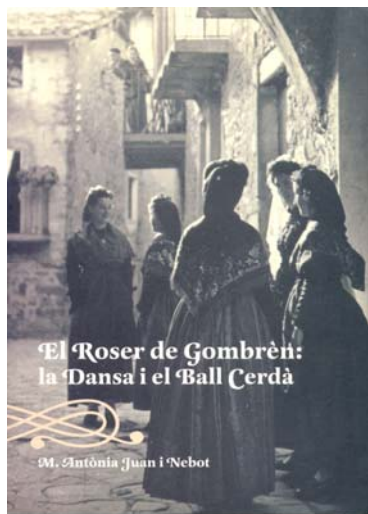
SIES.TV

Seguin recomanant aquesta televisió CATALANA CULTURAL per INTRNET que hi ha dies que emet en directe i que ens mostra molt bon material de tipus cultural.

RACÓ PER AL LECTOR DANSAIRE

P. Massa

Dades:

Títol:	El Roser de Gombren: la Dansa i el Ball Cerdà.
Autor:	Maria Antònia Juan i Nebot
Any d'edició:	1998
Editor:	Ajuntament de Gombren
ISBN:	84-923920-0-0-2

Comentari:

Maria Antònia Juan és mestra i etnomusicòloga. Treballa de mestra d'educació musical en una escola de primària. És autora de diversos llibres com: *La festa del Roser a Vallbona d'Anoia* (1995), *Versión castellana de la Clasificación de instrumentos musicales según Erich von Hornbostel y Curt Sachs : Galpin Society Journal XIV, 1961* (1998), *Cançoners del Ripollès* (1998), *Dansa tradicional catalana* (2002) o *El ball de plaça i l'obreria de Santa Cristina* (2005).

L'obra s'endinsa especialment en els aspectes socials a l'entorn de la dansa: les confraries del Roser a Gombren i a Catalunya, les llistes de pabordes i pabordesses, l'altar i la festa del roser, els balladors, la música, la indumentària, els objectes simbòlics... La descripció coreogràfica i la seva possible evolució històrica és potser la part més feble.

Des del punt de vista de molts mestres de dansa i de directors d'esbart dansaire pot resultar xocant, el fet de parlar d'una dansa sense entretenir-se minuciosament en la seva descripció. Entre els esbarts dansaires es dona molta importància al moviment coreogràfic ja que és el que es presenta al públic. El recull del seu context passa massa sovint a un segon terme, i de vegades, a un desinterès absolut. El punt de vista d'etnomusicòlegs com la Maria Antònia Juan són completament necessaris per a tenir una visió àmplia de la dansa tradicional i entendre els límits d'una adaptació escènica que no malmeti la realitat local.

Com consultar-lo:

El podeu sol·licitar a l'ajuntament de Gombren. Podeu trobar exemplars a la Biblioteca de Catalunya, al fons de l'Agrupament d'Esbarts Dansaires, a la Biblioteca General d'Història de l'Art del MNAC i a la Biblioteca del MACBA.

LLIBRES I REVISTES

“**BALLETS A FLOR DE CANÇÓ**” de Pompili Massa i Pujol, número 3 de la col·lecció “Ormeig” i Editat per l’Agrupament d’Esbarts Dansaires, per a tots els seus socis i qui el necessiti com a molt bona eina de treball. Molt recomanable.

Ballets a flor de cançó

Pompili Massa i Pujol

AGRUPAMENT
d'ESBARTS DANSAIRES

Col·lecció Ormeig, número 3

2009, ANY JOAN AMADES

Amics i amigues, L'any vinent, el 2009, s'escau el cinquantenari de la mort de Joan Amades i Gelats (Barcelona 1890-1959), el folklorista més prolífic, tant per materials recercats, continguts i obra escrita que ha tingut mai el nostre país. L'Associació Cultural Joan Amades aprofitant l'efemèride vol impulsar la celebració d'un any homenatge amb l'objectiu de donar a conèixer l'obra de l'estudiós i reivindicar-lo, també, com una de les figures cabdals del panorama cultural català. Joan Amades ha estat una figura destacada en la cultura catalana i el seu treball ha estat essencial per tots els àmbits de la cultura popular, és un personatge amb el qual hi estem tots en deute i per això creiem que la iniciativa de l'homenatge és

patrimoni de totes les associacions que ens dediquem a la cultura popular.

És per això, que per assolir aquest objectiu proposem l'adhesió a aquesta iniciativa de col·lectius, entitats, federacions, organitzacions, mitjans de comunicació i persones totes elles sensibles a la proposta i a la figura de Joan Amades. Aquesta implicació pot materialitzar-se de moltes maneres com per exemple organitzant actes commemoratius a les vostres poblacions, afegint-vos a la iniciativa amb propostes que ja realitzeu en les programacions culturals, donant a conèixer el personatge i la seva obra ingent, fins i tot dedicant-li activitats que ja feu habitualment. Amb aquesta intenció i amb la idea d'unificar visualment totes les activitats que s'organitzin al voltant de l'Any Amades, s'ha creat un logo que és a disposició de totes les entitats i organitzacions a www.joanamades.cat.

L'Associació Cultural Joan Amades agrairà rebre una notificació a través del correu electrònic a l'adreça anyamades@joanamades.cat per tal de tenir-ne constància i poder difondre l'acte organitzat en els mitjans que té al seu abast.

Atentament, Pere Cañellas Sanjaume, President de l'Associació Cultural Joan Amades.

FEM RESSÓ

SARDANANA

Una nova experiència de dansa tradicional i contemporània de la mà de la coreògrafa Montserrat Colomé i música d'en Delfi Colomé, dins dels actes de les festes de la Mercè els dies 20 i 21 de setembre. Una bona iniciativa de l'ICUB i que es va iniciar l'any passat i que segurament anirà creixen en participació d'esbarts i en innovació en properes edicions.

FESTES POPULARS DEL MES

Dia 7 de desembre

- Ogassa al Ripollès. Ball de Sant Ferriol i Ball de la manera
- El Molar al Priorat. Ball de coques

Dia 14 de desembre

- La Vilella Alta al Priorat. Festes de Santa Llúcia. Jota i dansa d'aparellament

Dia 24 a la nit i fins a Reis

- Els Prats de Rei al l'Anoia. Ball dels quatre cantons, dins del pessebre vivent.

Dia 26 desembre

- Sant Esteve de Sesrovires al Baix Llobregat. Ball de bastons i ball de garlandes

Cicle de Nadal

- Mataró al Maresme. Ball de les pedretes (Dansa que es balla dins les representacions dels Pastorets)

Dia 30 de desembre

- Centelles al Osona. Ball del pi

FESTES ASSENYALADES DEL MES

Els Pastorets són les representacions nadalenques per excel·lència, dramatitzacions divertides i entranyables que combinen magistralment els continguts més argumentals del misteri cristià del naixement de Jesús, com la lluita del bé contra el mal o el naixement del Messies. S'estructuren en diferents parts i s'anomenen Pastorets perquè l'acció o trama es desenvolupa a través dels diàlegs que tenen els pastors en anar a fer l'ofrena al nounat. L'origen dels Pastorets el trobem en el teatre religiós medieval català que en dates nadalenques que s'estructurava en quatre nuclis argumentals: els *Officium pastorum* (l'adoració dels pastors o "pastorades", l'*Ordo prophetarum* (desfilada de profetes bíblics i aparició de la Sibila), l'*Ordo stellae* (basat en el tema de l'estel dels Mags) i l'*Ordo Rachaelis* (dramatització del lament de Raquel després de la matança dels Innocents). Tot i que els primers textos en català d'aquest tipus de teatre són del segle XV, no és fins a finals del XIX, amb l'aparició primer del text de Miquel Saurina *Los Pastorets de Betlem, o sia, lo naixement de Nostre Senyor Jesucrist* (publicat l'any 1887) i el de Federic Soler "Pitarra" *El bressol de Jesús o En Garrofa i en Pallanga* (publicat l'any 1901) que la representació torna a agafar embranzida. Des d'aleshores han estat molts els autors que han escrit la seva pròpia versió d'aquesta dels Pastorets, com *La flor de Nadal* de Francesc d'Assís Picas, *L'estel de Natzaret* de Ramon Pàmies o els famosos *Els Pastorets o l'adveniment de l'Infant Jesús* de Folch i Torres. Moltes de les representacions d'Els Pastorets són a càrrec dels grups de teatre local i es fan en centres socials, centres parroquials, casinos o teatres. Els Pastorets han estat la cantera on s'han format molts dels actors que en l'actualitat excel·leixen en obres de teatre o sèries de televisió.

Una de les celebracions que diferencien el Nadal del Principat de Catalunya dels altres és la **festa de Sant Esteve** . La festa d'aquest protomàrtir és un dia festiu a Catalunya però no a la resta de territoris de cultura catalana ni tampoc a Europa. Pels catalans, la festa gira, com el dia anterior, a l'entorn d'un gran àpat comunitari amb els familiars i amics. Aquest àpat sorgeix per la necessitat de les famílies de celebrar un dinar de Nadal amb tots els seus. Si el dia de Nadal es reuneix una part de la família, el dia Sant Esteve es reuneix l'altra. Com posa de manifesta el refranyer: "Per Nadal i Sant Esteve, cadascú a casa seva". A Catalunya, la Festa de Sant Esteve és doncs l'epíleg de l'àpat nadalenc.

Esteve va ser un marxant de robes que esdevingué un dels set diaques de la primera comunitat cristiana de Jerusalem, ajudant dels apòstols en les tasques d'atenció als més necessitats. La llegenda explica que al veure que els seguidors de Crist anaven esparracats, els regalà un vestit nou a cadascun d'ells. Aquest fet i la seva enemistat dialèctica amb la comunitat jueva, que l'acusa de blasfem, li comportà la seva mort per lapidació, anys després de que crucifiquessin a Jesús. D'aquesta manera, mort a pedrades a les afores de la ciutat, sant Esteve es convertí en el primer màrtir del cristianisme i per això l'Església celebra la seva onomàstica l'endemà del dia en què commemora el naixement de Jesucrist, el 26 de desembre.

Ball de Garlandes a Sant Esteve Sesrovires (el Baix Llobregat) - aquest ball tradicional arrelat a Sant Esteve té lloc el 26 de desembre. En els seus orígens, la noia era obsequiada amb una garlanda.

ENREGISTRAMENTS

WWW.AUDIOVISUALSARRIA.COM

c/ Nena Casas 60-62, baixos 08017 - Barcelona Tel. 93 204 00 16 - Fax. 93 205 53 43

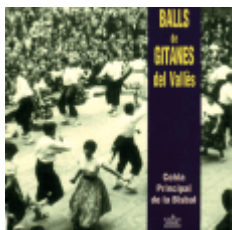

DANSA D'ARREL TRADICIONAL

Marboleny

CD Ref: 5.1769

1. RETAULE DE LA PASIÓ - 2. RETAULE BERGUEDA - 3. L'ESPUNYOLET, del Ripollès - 4. BALL DE TAVERNA - 5. BALL DE CINTES, de les Preses - 6. MARBOLENY - 7. SERRALLADA DEL CORB - 8. CORRANDES, de l'Alta Garrotxa - 9. LA DANSA MÉS BONICA DEL MÓN (Vine Amic)

Ball de Gitanes del Vallès

Cobla Principal de la Bisbal

25.1560

Cançons i Danses d'Andorra

Orfeó Andorra / Cobla Principal de la Bisbal

25.1548

Danses del Bages

Cobla Principal de la Bisbal

25.1417

L'AGRUPAMENT D'ESBARTS D'ANSAIRES
Agraeix la col·laboració de totes i tots
els que fan possible el
PUNT INFORMATIU

